

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.3 สรุปผลการวิจัย
- 5.4 อภิปรายผล
- 5.5 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อการศึกษาการจัดพัฒนาทางวิชาการในการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดพัฒนาทางวิชาการตามที่เกณฑ์ ก.ค. กำหนด
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดพัฒนาทางวิชาการ
3. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดพัฒนาทางวิชาการ
4. เพื่อเสนอแนวทางในการจัดพัฒนาทางวิชาการ

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

ประชากรในการวิจัยประกอบด้วย อาจารย์ 2 ระดับ 5-6 ที่ทำหน้าที่สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,130 คน อาจารย์ 2 ระดับ 7 จำนวน 2 คน อาจารย์ 3 จำนวน 6 คน และอาจารย์ 2 ระดับ 7 กับ อาจารย์ 3 ที่ส่งขอและรอการอนุมัติจำนวน 14 คน รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งหมด 1,696 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรที่เป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ 3 กับ อาจารย์ 2 ระดับ 7 และอาจารย์ 3 ที่ส่งขอและรอการอนุมัติทั้งหมด 22 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้ประชากรที่เป็นอาจารย์ 2 ระดับ 5-6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 111 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ 2 ระดับ 5-6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเกิน 10 คนขึ้นไป ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ของประชากรโดยอาศัยตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan จำนวนทั้งสิ้น 310 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 443 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด สำหรับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ได้รับการตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ปรากฏว่าแบบสอบถามมีสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเป็น 0.94

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 443 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 420 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.18

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS และใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของข้อมูลได้แปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการจัดทําผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูสายผู้สอน ผู้วิจัยขอสรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.3.1 สภาพปัจจุบันการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูสายผู้สอน

พบว่าส่วนมากกำลังจัดทำผลงานทางวิชาการที่ได้จัดทำไปแล้ว กำลังรอการอนุมัติ คิดเป็นร้อยละ 18.57 ส่วนที่ยังไม่เคยทำแต่จะหาโอกาสก็เป็นอัตราส่วนที่รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 17.38 และผู้ที่ยังไม่เคยทำและไม่คิดจะทำเลย คิดเป็นร้อยละ 2.86 ซึ่งก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก

5.3.2 ผลงานทางวิชาการที่ข้าราชการครูสายผู้สอน และเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้จัดทำหรือคิดจะทำในเรื่องใด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.2.1 ผลงานวิชาการที่คิดจะทำ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูสายผู้สอน ที่คิดจะทำนั้น 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ แผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน แผนการสอนระดับหน่วย คู่มือการสอน และแบบฝึกหัด ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การผลิตวีดิทัศน์

5.3.2.2 ผลงานทางวิชาการที่กำลังจัดทำ

ผลงานทางวิชาการที่ข้าราชการครูสายผู้สอนที่กำลังจัดทำอยู่มากที่สุด อันดับแรก ได้แก่ แผนการสอนระดับรายวิชา รองลงมา 3 อันดับ ได้แก่ แผนการสอนระดับบทเรียน แผนการสอนระดับหน่วย และบทเรียนสำเร็จรูป ส่วนผลงานทางวิชาการที่กำลังจัดทำน้อยที่สุด งานวิจัยและหนังสืออ่านเชิงนิทาน, นวนิยาย

5.3.2.3 ผลงานทางวิชาการที่ทำแล้ว แต่ยังไม่เสนอ

แผนการสอนระดับรายวิชาเป็นผลงานทางวิชาการที่ทำมาก คิดเป็นร้อยละ 3.68 รองลงมา ได้แก่ แผนการสอนระดับบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.94 และงานประเมินผลโครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.50

5.3.2.4 ผลงานทางวิชาการที่ทำเสร็จ และขออนุมัติ

จากการวิจัยพบว่ามีข้าราชการครูสายผู้สอนเพียง 14 คน เท่านั้น ที่ได้ส่งขออนุมัติ ส่วนมากเป็นแผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน และคู่มือการสอนเรียงตามลำดับ

5.3.2.5 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับอนุมัติแล้ว

ผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูสายผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับอนุมัติและแต่งตั้งแล้ว ส่วนมากได้จัดทำแผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน คู่มือการสอน และงานประเมินผลโครงการ คิดเป็นค่าร้อยละเฉลี่ยเพียง 0.49 เท่านั้น

5.3.3 การจัดทำผลงานทางวิชาการโดยคำนึงถึงและคาดหวังจากเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด

ข้าราชการครูสายผู้สอน มีความคิดเห็นของการจัดทำผลงานทางวิชาการโดยคำนึงถึงและคาดหวังจากเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนดนั้น อยู่ในระดับ มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรง การคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาที่สอน และความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา ส่วนการคำนึงถึงผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะอยู่ในระดับ ปานกลาง

5.3.4 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูสายผู้สอน เห็นว่าสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการที่อยู่ในระดับ มาก 5 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ เกณฑ์ ก.ค. ยุ่งยากและซับซ้อน ยากที่จะทำตามได้ ไม่มีเวลาเนื่องจากภาระทางครอบครัวและงานการสอน ขาดเงินงบประมาณในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ไม่มีความมั่นใจที่จะนำผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ตามที่ ก.ค. กำหนด และผลงานย้อนหลัง 3 ปี ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับ น้อยที่สุด ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ คือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สามารถจะให้ความรู้ความเข้าใจไม่ดีพอที่จะจัดทำเป็นผลงานทางวิชาการออกมาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานการสอนมีน้อยไม่เข้าเกณฑ์ตามที่ ก.ค. กำหนด

5.3.5 ความต้องการในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูสายผู้สอน มีความต้องการในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรก ได้แก่ ก.ค. ควรลดเกณฑ์และวิธีการดำเนินการการทําผลงานทางวิชาการให้ลดลง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดผลงานทางวิชาการ การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดด้านวัสดุอุปกรณ์ ตัวอย่างผลงานทางวิชาการที่ได้รับอนุมัติจาก ก.ค. แล้ว และแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ส่วนความต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการทําผลงานทางวิชาการในสำนักงาน หรือสถานศึกษา และคำแนะนำให้ความช่วยเหลือจากผู้จัดทำผลงานทางวิชาการที่ได้รับการอนุมัติจาก ก.ค. แล้ว

5.3.6 ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูสายผู้สอน มีความเห็นว่าข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพด้านต่าง ๆ ที่ประกอบด้วย ด้านครู-อาจารย์ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน

การสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านหน่วยงานต้นสังกัด และด้านสำนักงาน ก.ค. โดยแต่ละด้านแล้ว มีข้อเสนอแนะในระดับ มาก ผู้วิจัยขอสรุปแยกแต่ละด้านดังนี้

5.3.6.1 ครู-อาจารย์

ข้าราชการครูสายผู้สอน เห็นว่ากิจกรรมด้านครู-อาจารย์ มีผลต่อการจัดทำผลงานทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับ มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวางแผนการทํางานอย่างมีระบบ การมีความมุ่งมั่นที่จะทํางานให้สำเร็จ โดยรู้จักบริหารเวลาและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการทํางานให้เข้าใจ และรวบรวมผลการปฏิบัติงานที่ตนได้ปฏิบัติมาอย่างมีระบบ

5.3.6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

กิจกรรมที่จะเสริมประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อการจัดทํางานให้มีประสิทธิภาพของผู้จัดทํางานทางวิชาการ โดยรายชื่อแล้วอยู่ในระดับ มาก เช่น การให้การสนับสนุนด้านความสะดวก ให้กำลังใจและติดตามผลการจัดทํางานของครูอย่างสม่ำเสมอ โดยถือเป็นนโยบายของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เฉพาะรายวิชา และจัดให้มีศูนย์วิชาการ แหล่งข้อมูลในการค้นคว้า เป็นต้น

5.3.6.3 หน่วยงานต้นสังกัด

ในการจัดทํางานทางวิชาการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามข้อเสนอแนะแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัดตามความเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน โดยแต่ละรายชื่ออยู่ในระดับมีประสิทธิภาพมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบแต่ละหน่วยงานต้องมีความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์วิธีกำหนดตำแหน่ง พร้อมกับอำนวยความสะดวกในการจัดส่งผลงานทางวิชาการ แต่ละหน่วยงานมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุน และส่งเสริมการจัดทํางานทางวิชาการและให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านบุคลากรของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีระบบการทํางานอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.6.4 สำนักงาน ก.ค.

สำนักงาน ก.ค. เป็นหน่วยงานที่กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการจัดทํางานทางวิชาการเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามความคิดเห็นข้อเสนอแนะของข้าราชการครูสายผู้สอน โดยแต่ละรายชื่อแล้วอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งของครู เช่น การเขียนเอกสารคำขอให้เน้นผลการปฏิบัติงาน จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานให้เพียงพอ เหมาะสม และควรจะเป็นบุคลากรสังกัดเดียวกับผู้เสนอผลงาน และการจัดกลุ่มวิทยากรสัญจรออกไปให้ความรู้ พร้อมทั้งตัวอย่างของผลงานที่หลากหลายสาขาวิชา ส่วนที่อยู่ในระดับประสิทธิภาพปานกลาง ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อมูลข่าวสาร ระเบียบ กฎเกณฑ์ แจ้งผลการประเมินอย่างรวดเร็ว และทั่วถึง มีระบบ

ป้องกันการลอกเลียน ป้องกันการรับจ้างทำผลงาน และคุณภาพของงานควรคำนึงถึงอายุจริง อายุการทำงานของผู้อาศัยด้วย เป็นต้น

5.3.6.5 การสร้างขวัญและกำลังใจ

ตามแนวทางที่จะช่วยให้การจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากข้าราชการครูสายผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยแต่ละรายข้อแล้วอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ การให้ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงินประจำตำแหน่งอาจารย์ 3 การให้บำเหน็จความชอบด้วยการยกย่องชมเชย หรือการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษแก่ครูที่ผ่านการประเมินเป็นอาจารย์ 3 และเปิดโอกาสให้ผู้ผ่านประเมินเป็นอาจารย์ 3 แล้ว ได้รับการบรรจุในสายงานบริหารได้ตามความสมัครใจ

5.4 อภิปรายผล

5.4.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดทำผลงานทางวิชาการตามที่เกณฑ์ ก.ค. กำหนด

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของข้าราชการครูสายผู้สอนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพครู และเป็นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ข้าราชการครูสายผู้สอนได้ให้ความสนใจและตื่นตัวในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ปรากฏว่ากำลังจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นจำนวนถึงร้อยละ 57.86 ส่วนผู้ที่ยังไม่เคยทำ แต่ก็กำลังหาโอกาสที่จะจัดทำถึงร้อยละ 17.38 แต่ก็ยังมีทรัพยากรครูสายผู้สอนส่วนหนึ่งไม่ได้ให้ความสนใจ กับไม่คิดจะทำผลงานทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 2.86 ส่วนที่จัดทำส่งขออนุมัติและได้รับการอนุมัติแล้ว ก็อยู่ในเกณฑ์ที่น้อยมาก

ผลงานทางวิชาการที่คิดจะทำนั้น ส่วนมากเป็นแผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน แผนการสอนระดับหน่วย และคู่มือการสอน ตามลำดับ เป็นต้น แต่ผลงานทางวิชาการที่คิดจะทำส่วนน้อยนั้นเป็นบทความทางวิชาการกับการผลิตวีดิทัศน์ ส่วนผลงานทางวิชาการกำลังจัดทำอยู่นั้น แผนการสอนระดับรายวิชาที่มีข้าราชการครูสายผู้สอนมากที่สุด รองลงมาเป็นแผนการสอนระดับบทเรียน แผนการสอนระดับหน่วย และบทเรียนสำเร็จรูป ในกรณีที่ทำเสร็จแล้ว แต่ยังไม่เสนอเพื่อขออนุมัตินั้น ก็ประกอบไปด้วย แผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน คู่มือการสอน และงานประเมินผลโครงการ ซึ่งเหมือนกันกับที่ได้จัดทำผลงานเสร็จแล้ว และส่งขออนุมัติ กับได้รับอนุมัติแล้ว ได้แก่ แผนการสอนระดับรายวิชา แผนการสอนระดับบทเรียน คู่มือการสอน และงานประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ หรือคิดจะทำผลงานทางวิชาการนั้น จำราชากรครูสายผู้สอนได้คำนึงถึงเกณฑ์ที่ ก.ค. คาดหวังจากการทำผลงานทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอันดับแรก ได้แก่ การคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรง รองลงมา คือ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ของรายวิชาที่สอน ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา ความสอดคล้องกับวิธีการสอน กิจกรรมการสอนและสื่อการสอนที่ดี รวมทั้งการนำไปใช้ การเผยแพร่และการประเมินผลการนำไปใช้ เป็นต้น ส่วนความคาดหวังในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

5.4.2 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำผลงานทางวิชาการตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับ น้อย นั้นหมายถึง ไม่ค่อยมีปัญหาและอุปสรรค แต่เมื่อพิจารณาจากรายข้อแล้ว ที่มีปัญหามากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เกณฑ์ของ ก.ค. ยุ่งยากซับซ้อน ยากที่จะทำตามได้ ไม่มีเวลาเนื่องจากภาระทางครอบครัวและงานการสอน ขาดเงินงบประมาณในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ไม่มีความมั่นใจที่จะทำผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์ตามที่ ก.ค. กำหนด และต้องสร้างผลงานหลายด้าน เช่น ผลงานย้อนหลัง 3 ปี ผลงานเป็นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งตรงข้ามกับผลงานวิจัยของ รศ.น.แดงจวง (2531) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวโน้มของความต้องการและเทคนิคการพัฒนาคณาจารย์ของบุคลากรของมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พบว่าสมรรถภาพพื้นฐานที่จำเป็นต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพในทศวรรษหน้า ว่าต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ สามารถผลิตเอกสารประกอบการสอนที่มีคุณภาพ และตรงจุดมุ่งหมายของวิชา และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงสำรวจของ อุดลย์ศักดิ์ดวงคำน้อย (2536) เรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุ/ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำผลงานทางวิชาการของกลุ่มครูผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ไม่มีแรงจูงใจ สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลา ขั้นตอนของเนื้อหายุ่งยาก ซับซ้อน เป็นต้น และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2536) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการของครู พบว่า หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดทำผลงานทางวิชาการ (เอกสารคำขอ) มีองค์ประกอบด้านการบริหารทั่วไปมากกว่าด้านพัฒนาวิชาชีพครู ครูขาดทักษะในการทำผลงานทางวิชาการตามที่ ก.ค. กำหนด มีความมุ่งมั่นและเข้าใจไม่เพียงพอในการทำผลงานทางวิชาการให้สำเร็จ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่น้อยมากที่สุดในการจัดทำผลงานทางวิชาการก็คือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สามารถจะให้ความรู้ความเข้าใจได้ดีพอที่จะจัดทำเป็นผลงานทางวิชาการออกมาได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2536) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย

เรื่อง รูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการของครู พบว่า การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่เอื้ออำนวยให้การพัฒนาทางวิชาการประสบความสำเร็จ เช่น คำชี้แจงของเจ้าหน้าที่ไม่ชัดเจน ไม่ไปในทางเดียวกัน เกิดความสับสน ตลอดทั้ง การพิจารณาเป็นไปอย่างล่าช้า และกฎเกณฑ์มาก

5.4.3 ความต้องการในการจัดพัฒนาทางวิชาการ

ข้าราชการครูสายผู้สอนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม มีความต้องการในการจัดพัฒนาทางวิชาการจากมากไปหาน้อยห้าอันดับแรก จากสิบหัวข้อด้วยกัน คือ ก.ค. ควรลดเกณฑ์และวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการให้ลดลง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดพัฒนาทางวิชาการ การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดด้านอุปกรณ์ ตัวอย่างผลงานทางวิชาการที่ได้รับอนุมัติจาก ก.ค. แล้ว และแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการของครู ได้สรุปพบว่า แหล่งวิทยาการในการศึกษาค้นคว้ามามีไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ครูมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในการพัฒนาทางวิชาการ ครูขาดแคลนเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาทางวิชาการ และการพิจารณาผลงานทางวิชาการมีกฎเกณฑ์มาก เป็นต้น ความต้องการในการจัดพัฒนาทางวิชาการที่มีความต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ ให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดพัฒนาทางวิชาการในสำนักงานหรือสถานศึกษา

5.4.4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดพัฒนาทางวิชาการ

แนวทางที่จะช่วยให้การจัดพัฒนาทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนเห็นว่าทุกด้าน คือ ด้านครู-อาจารย์ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงาน ก.ค. อยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะด้านครูพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางที่จะช่วยให้การจัดพัฒนาทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น โดยแต่ละรายข้ออยู่ในระดับ มาก อันดับแรกได้แก่ การวางแผนพัฒนาอย่างมีระบบ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้สำเร็จ โดยรู้จักบริหารเวลาและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาหลักเกณฑ์วิธีทำงานให้เข้าใจ และปฏิบัติอย่างมีระบบเช่นเดียวกันกับผู้บริหารสถานศึกษา ข้อเสนอแนะทางดังกล่าวโดยแต่ละรายข้ออยู่ในระดับ มาก เช่นการให้การสนับสนุนด้านความสะดวก ให้กำลังใจ ติดตามผล การจัดงานของครูอย่างสม่ำเสมอ โดยถือเป็นนโยบายของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเฉพาะรายวิชา จัดให้มีศูนย์แหล่งข้อมูล พร้อมทั้งที่ปรึกษาให้คำแนะนำติดตามผลงานของเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ ส่วนหน่วยงาน

ต้นสังกัด ที่ข้อเสนอแนวทางที่จะช่วยให้การจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแต่ละรายข้อแล้วอยู่ในระดับ มาก เช่นกัน กล่าวคือมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ พัฒนาบุคลากรแต่ละหน่วยงาน มีความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการหนดตำแหน่ง รวมทั้งนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุน ส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา จัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้อเสนอแนวทางที่จะช่วยให้การจัดทำผลงานทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของสำนักงาน ก.ค. นั้น แต่ละรายข้อก็อยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะเน้นในเรื่องของการ ทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งของครู เช่น การเขียนเอกสารคำขอให้นับผล การปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าด้านบริหารทั่วไป ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การพิจารณา คุณภาพผลงานควรคำนึงถึงอายุ และอายุราชการของผู้ขอด้วย ข้อเสนอแนวทางสุดท้าย ได้แก่ การสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งแต่ละรายข้อก็อยู่ในระดับ มาก เช่นกัน อันดับหนึ่ง ได้แก่ การให้ ได้รับผลตอบแทนต่อตำแหน่งที่ได้ และอันดับสุดท้าย คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ที่ผ่านการประเมิน อาจารย์ 3 แล้วได้เลือกเส้นทางเข้าสู่สายงานบริหารได้ตามสมัครใจ

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.)

- 1) ควรทบทวนปรับปรุง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งของครู เช่น การเขียน เอกสารคำขอให้นับผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่าด้านบริหารทั่วไป
- 2) ควรจัดตั้งบุคลากรในสังกัดเดียวกันกับผู้เสนอผลงานเป็นคณะกรรมการประเมินผลงาน
- 3) ควรจัดกลุ่มวิทยากรสัณจรออกไปให้ความรู้ พร้อมทั้งตัวอย่างของผลงานทางวิชาการที่ หลากหลายสาขาวิชาและได้ผ่านการอนุมัติแล้ว
- 4) ควรมีรูปแบบในการเลื่อนตำแหน่ง มีการประเมินเป็นระยะ มีการตั้งคณะกรรมการไป ประเมินโดยไม่ต้องเขียนผลงานส่ง
- 5) ควรจัดทำเอกสารชี้แจงที่กระชับรัดเข้าใจง่าย เกี่ยวกับความถูกต้องในการทำและ ส่งผลงานทางวิชาการ พร้อมทั้งเสนอตัวอย่างประเด็นสำคัญ ๆ ที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจถูกต้อง เช่น การเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา มากเกินไป
- 6) ควรกำหนดระยะเวลาในทุกขั้นตอนของการทำ และเสนอผลงานให้ชัดเจนและปฏิบัติ ได้
- 7) ควรลดเกณฑ์ของ ก.ค. เนื่องจากยุ่งยากและซับซ้อน ยากที่จะทำตามได้

8) ควรมีทุนสนับสนุนให้ทำการศึกษาวิจัยในการเสนอผลงานทางวิชาการในการจัดทำ
อาจารย์ 3

9) ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ด้านวัสดุอุปกรณ์

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

1) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรแต่ละหน่วยงาน ต้องมีความรู้ความเข้าใจใน
หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งของครู พร้อมกับอำนวยความสะดวกในการจัดส่งผลงาน

2) ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา จัดทำ
ผลงานทางวิชาการ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดทำด้วย

3) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่ผ่านการประเมินอาจารย์ 2 ระดับ 7 กับอาจารย์ 3 แล้ว ได้
เลือกเส้นทางเข้าสู่สายงานบริหารได้ตามความสมัครใจ

4) ควรให้บำเหน็จความชอบด้วยการยกย่องชมเชย หรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณี
พิเศษแก่ครูที่ผ่านการประเมินเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 7 และอาจารย์ 3 เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

5) ควรจัดตั้งศูนย์ศึกษาค้นคว้าในการจัดทำผลงานทางวิชาการขึ้นทุกจังหวัด

6) ควรให้ทุนในการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการในการขออาจารย์ 3

7) ควรสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

5.5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับหัวหน้าสถานศึกษา

1) ควรให้การสนับสนุนด้านความสะดวก ให้กำลังใจและติดตามผลการจัดทำผลงานของ
ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ โดยถือเป็นนโยบายของสถานศึกษา

2) ควรจัดให้มีศูนย์วิชาการและแหล่งข้อมูล พร้อมทั้งที่ปรึกษาที่สามารถให้คำแนะนำ และ
ติดตามผลงานของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างสม่ำเสมอ ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

3) ควรให้บำเหน็จความชอบด้วยการยกย่อง ชมเชย หรือพิจารณาความดีความชอบใน
การเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีการ
พัฒนาทางด้านวิชาชีพของตนเองให้สูงขึ้น

4) ควรมีนโยบายที่ชัดเจนให้มีการจัดการนิเทศภายในของทุกหมวดวิชา ในการจัดทำผล
งานทางวิชาการ

5) ควรจัดอบรมสัมมนาในการจัดทำผลงานทางวิชาการขึ้นในสถานศึกษา

6) ควรให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษพิมพ์คอมพิวเตอร์ ไรเนอร์ การ
เข้าเล่มในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

5.5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ โดยขยายวงกว้างและไม่เจาะจงเฉพาะกรม กอง เดียวเท่านั้น
- 2) ควรวิจัยถึงความต้องการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของครูสายผู้สอน โดยไม่ต้องจัดทำผลงานทางวิชาการ
- 3) ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดทำผลงานทางวิชาการระหว่างหน่วยงาน เช่น สำนักงานงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา